

Б. Ш. Біялов

Кримськотатарський академічний музично-драматичний театр

КРИМСЬКОТАТАРСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР

Засн. 1900 у м. Бахчисарай Сімфероп. пов. Таврій. губ. (нині АР Крим). До 1914 жін. ролі виконували чоловіки. 1923 частина трупи переїхала до Сімферополя з назвою Кримськотатар. драм. театр. Під час нім.-фашист. окупації знаходився під опікою центр. Крим. мусульман. комітету, працювала театр. студія. 1943 виїхав до Румунії, згодом колектив заарешт. органами НКВС СРСР. 1944 депортовано до Узбекистану, припинив існування. 1989 відновлено у Сімферополі як Кримськотатар. муз.-драм. театр. 1998 отримав власне приміщення.

Від 2002 – академічний. Лауреат низки всеукр. і міжнар. театр. фестивалів. Відкрився виставою «Скупий лицар» О. Пушкіна (1900). У репертуарі – постановки кримськотатар., укр. і рос. мовами: «Арзы къыз» («Дівчина Арзи», 1990), «Дубаралы той» («Весілля з пригодами», 1991) Ю. Болата, «Секиз севимли къадын» («Вісім люблячих жінок») Р. Тома, «Эвленьюв» («Одруження») М. Гоголя; обидві – 1993), «Аршин Мал Алан» У. Гаджибекова (1994, 2013), «Макбет» В. Шекспіра (1997), «Бахчисарайський фонтан» за О. Пушкіним (1999), «Скляний звіринець» Т. Вільямса (2000), «Кармен» за П. Меріме (2001), «Лісова пісня» Лесі Українки (2002), «Міщанин-шляхтич» Ж.-Б. Мольєра (2005), «Бизим Къырым» («Наш Крим», 2006), «Хатира» («Пам'ять», 2010) Б. Біялова, «Къоба» («Печера», 2007), «Къайнана» («Свекруха», 2009) І. Абдурамана, «Зенгин къадын» («Багата жінка») А. Амірлі (2012), «Тилим къурусун» («Мовчання – золото») Д. Ахмедова, «Ватаным Къырым» («Моя батьківщина – Крим» за І. Гаспринським; обидві – 2013); для дітей – «Казковий клубок» (2006), «Пригода Аладдіна» (2010) Р. Бекташева, «Снігова королева» Є. Шварца (2008), «Геджелер хайыр» («На добраніч») Дж. Джаббарова (2011), «Прибулець з космосу» А. Шагиняна, «Спляча красуня» за Ш. Перро (обидві – 2014). У театрі працювали: актори – [С. Байкіна](#), [У. Баккал](#), А. Грабов, [Н. Джетере](#), [С. Джетере](#), [Х. Емір-Заде](#), [С. Ереджепова](#), [М. Ішніязова-Мустафаєва](#), Дж. Меїнов (також гол. реж.), А. Пармаксизова, А. Тайганська, А. Теміндар, Е. Файзуллаєва, Е. Челебієва, Ф. Ширинська; художник – [У. Боданінський](#).

Нині у складі трупи: А. Аблаєва, Д. Аджимамбетова, Ф. Асанова, Е. Джевдетова, Е. Зейнедінова, С. Меметов, Л. Омерова, М. Османов, Р. Сейт-Аблаєв, Д. Сеттаров, А. Теміркаяєва, Л. Усеїнова, Е. Яг'яєв, Н. Якубова. У різний час керівництво здійснювали: дир. – Р. Ахтемов, [Д. Бекіров](#), [У. Іпчі](#) (також актор, реж.); худож. кер. – [І. Бахшиш](#); кер. муз. частини – [А. Каврі](#). Нині худож.-кер.-дир. – [Б. Білялов](#) (від 1998; у 1994–98 – худож. кер.); гол. балетмейстер – [М. Аблаєв](#) (від 1996); гол. диригент – Ю. Еннанов (від 1996); реж.-постановник – [Р. Бекташев](#) (від 1992). Колектив закладу від 1998 проводить концерти творів класич. музики кримськотатар. і світ. композиторів.

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Меїнов Дж. Къырымда татар театросы (Кримськотатарський театр) // ЕД. 1925, 17 листоп.;
2. Керімова С. та ін. Кримськотатарський національний театр (Сторінки історії). Сф., 2003.

Покликання на статтю:

Кримськотатарський академічний музично-драматичний театр / Б. Ш. Білялов // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-1528>

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).